

VÁLOGATÁS A SZERZŐI JOGI SZAKÉRTŐ TESTÜLET SZAKVÉLEMÉNYEIBŐL

SZÁMÍTÓGÉPI PROGRAMALKOTÁS JOGI VÉDELME

SZJSZT-15/2018

A megkereső törvényszék által feltett kérdés

1. Vizsgálja meg, hogy a felperes által hivatkozott szoftvermodulok (részletesen felsorolva a 193. számú beadványban) a számlavezetési rendszer olyan mértékű továbbfejlesztésének minősülnek-e, amely önálló szerzői művet hozott létre! Vizsgálja meg, hogy a felperes által hivatkozott eseti karbantartások körében végzett fejlesztés alapján keletkezett-e szerzői mű, és ha igen, mely fejlesztések kapcsán.
2. Állapítsa meg, hogy – feltéve, hogy a felperes szerzői művet hozott létre – az alperesi MAGIC alapú rendszer (a továbbiakban: az alperes rendszere) beépült-e a felperes állítása szerint továbbfejlesztett egységes számlavezető rendszerbe! Állapítsa meg, hogy az alperesek által 2007. február 7. napjától elvégzett módosítások a felperes szerzői műve átdolgozásának minősülnek-e, ha igen, mely szoftvermodulok, mely egyéb fejlesztések kapcsán, és milyen mértékű átdolgozás történt!
3. Állapítsa meg, hogy – amennyiben vannak olyan, a felperes által kifejlesztett szoftvermodulok, illetőleg olyan eseti karbantartások keretében elvégzett fejlesztések, amelyek egyéni, eredeti jellegük folytán szerzői jogi védelmet érdemelnek – megállapítható-e ezekre nézve az alperesek bármelyikének részbeni vagy egészbeni saját fejlesztése, illetőleg az, hogy az alperesek bármelyike a felperesi szoftverelemet oly módon dolgozta át, ami az Sztj. 59. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak szerint jogszerűnek minősül! Megállapítható-e olyan alperesi átdolgozás, mely nem lépte túl az Sztj. ezen szabályaiban foglaltakat?
4. Nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy az előző kérdésben érintett modulfejlesztések körében az alperesek a végrehajtandó feladatok, illetőleg azok specifikációjának meghatározása, illetőleg a követelmények meghatározása tekintetében milyen tevékenységet fejtettek ki, és annak eredménye szerzői alkotásnak minősül-e, illetve e körben az alperesek bármelyikének szerzősége megállapítható-e!
5. Nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a negyedrendű alperes által fejlesztett alperesi rendszer forráskódja a felperesi szoftverhez képest önálló, nem másolt fejlesztési munkának tekinthető-e! Megállapítható-e, hogy a negyedrendű alperes MAGIC alapú szoftvere nem más szoftver szolgálai másolása?
6. A Szerzői Jogi Szakértői Testület adott esetben informatikus szakértő igénybevételel végezze el a felperesi Oracle alapú szoftverpéldány forráskódjának hitelesítését oly módon,

hogy az alperesi környezetben implementálva vesse össze azt az alperes által bemutatott és megfelelő klienssel kiegészített működő szoftverpéldánnyal! E körben a hitelesítés (verifikálás) költségeit az alperesek vállalják.

Az eljáró tanács szakértői véleménye

Tekintettel arra, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése szerint „a Szakértő Testület nevében az eljáró tanács a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást, nem tart helyszíni szemlét ...”, az eljáró tanács a megkeresés, illetve a megkereséshez csatolt dokumentumok alapján hozta meg szakvéleményét.

1. Rövid tényállás

A kirendelő bíróság az ügy rövid tényállását az alábbiakban határozta meg.

„A felperesi gazdasági társaság üzletszerű gazdasági tevékenysége keretein belül szoftverrendszereket fejleszt, telepít, üzemeltet, tart karban, illetőleg ezen szoftverrendszerek továbbfejlesztését végzi.

A negyedrendű alperes 1996. október 31-én kötött szerződést a perben nem álló rt.-vel, amelynek keretében az rt. a negyedrendű alperes kincstári számlavezető rendszere új változatának kialakítását (számlavezetés és ahhoz kapcsolódó nyilvántartási és jelentési rendszer) vállalta. Vállalta továbbá a rendszer karbantartását, a rendszer működését befolyásoló jogszabályi változásoknak a rendszerbe történő adaptálását, a szoftverrendszer funkcionális bővítését nem jelentő egyes változtatásainak folyamatos elvégzését.

Ugyanezen felek között 1997. június 1-jén létrejött megállapodás szerint a folyószámlavezető rendszer forráskódját az rt. a negyedrendű alperes kizárólagos használatára bocsátja egyszeri térítés ellenében. 1999. február 15-én az rt. és a felperes között alvállalkozói szerződés jött létre: a szerződés alapján a felperes az rt. által kifejlesztett és az ő szellemi termékét képező, a negyedrendű alperes részére telepített szoftverrendszerhez szükséges kisebb fejlesztések elvégzését vállalta havi vállalkozói díj ellenében. A negyedrendű alperes és az rt. közötti szerződés 2002. március 27-én felmondással megszűnt.

2002. április 1-jén jött létre a negyedrendű alperes és a felperes közötti megbízási szerződés, amelyben a felek rögzítették, hogy a számlavezető rendszerre a negyedrendű alperesnek korlátlan felhasználói joga van, a szerződés alapján a

felperes a számlavezető rendszer és annak változatai folyamatos helyszíni támogatását, a napi üzem során felmerült kisebb módosítások elvégzését vállalta. A felperes állítása szerint ettől kezdődően – a szerződéses megállapodáson túlmenően – a felperes önálló fejlesztéseket is végzett. Álláspontja szerint részben a 2002 áprilisát követő programfejlesztések tekinthetők önálló szerzői műveknek, részben pedig az önálló modulok létrehozása, melyeket írásbeli megrendeléssel, illetőleg teljesítési igazolással kívánt alátámasztani. Ezek közé tartozik a felek között 2005. május 24-én létrejött szerződés alapján kifejlesztett díjkalkulációs számlázó és pénzügyi nyilvántartó rendszer. A felperes és a negyedrendű alperes között 2005. december 21-én megállapodás született arról, hogy a felperes önálló programozási tevékenysége folytán keletkezett szerzői mű a szerződő felek közös műve, az ezzel kapcsolatos vagyoni jogok a negyedrendű alperest illetik, az átdolgozási jog azonban kizárólagosan a felperest.

A felperes 2007. február 16-ig végzett tevékenységet a megállapodás alapján a negyedrendű alperes részére. A negyedrendű alperes a felek közötti megállapodást teljes körűen 2007. február 20-án mondta fel.

A peres eljárásban korábban 137. sorszámú végzéssel a bíróság informatikai szakértőt rendelt ki, a szakértő szakvéleményét 185. számon nyújtotta be, és azt a 2018. február 20-án megtartott tárgyaláson kiegészítette (220. sorszám alatt).

A felperes 215. sorszámú beadványában jelölte meg és egyebek mellett az ott csatolt bizonyítékokkal kívánta alátámasztani az általa kifejlesztett szoftvermodulokat, melyek álláspontja szerint a korábban az rt. által is létrehozott és továbbfejlesztett egységes számlavezetési rendszer olyan mértékű további fejlesztését jelentették, amely kapcsán a felperest szerzői jogi védelem illeti meg.”

2. Az eljáró tanács előzetes megjegyzései

2.1. Az eljáró tanács észrevételezi, hogy kirendelés alapján nem volt egyértelműen megállapítható számára, hogy a bíróság által feltett kérdések a számítógépi programalkotás kódjára (mint a Szellemi Tulajdon Világszervezete – WIPO – 1996. december 20-án, Genfben aláírt Szerzői Jogi Szerződése 4. cikke alapján a Berni Uniói Szerződés 2. cikke szerinti irodalmi műként védendő, szerzői jogi oltalmat élvező műtípusra) korlátozódnak csupán, vagy azok felölelik a számítógépi programalkotás útján működtetett adatbázisok jogi védelmének vizsgálatát is. Az értelmezési nehézséget az okozta, hogy miközben az 1. és 2. kérdés a „számlavezető rendszer”, illetve „alperes rendszere”, a 3. és 4. kérdés pedig „modulfejlesztések” fordulatot alkalmazza, az 5. kérdés azonban már az „alperesi rendszer forráskódja”, a 6. kérdés pedig az „alperesi szoftverpéldány forráskódja” kifejezést használja, miközben e kifejezések pontos – legalább a peres felek által elfogadott – meghatározása nem volt

megállapítható az eljáró tanács számára. Az informatikai szaknyelv a „rendszer” kifejezés alatt jellemzően nemcsak a szoftver kódját, hanem az annak révén kezelt adatbázist is érti. Az eljáró tanács jelzi, hogy az adattáblák és a közöttük lévő kapcsolatok ugyanakkor az adatbáziskezelő szoftvernek parancsokat kiadva alakíthatók ki. Az adatbázisszoftver fogadja az adatokat úgy, hogy azokat egy korábban meghatározott struktúrában tárolja el, illetve olvassa vissza.

2.2. Az adatbázisra vonatkozó konkrét kérdés hiányában az eljáró tanács előzetes megjegyzései között összegzi a vita tárgyát képező számítógépi programokkal együttműködő adatbázisok mint gyűjteményes művek jogi oltalmával kapcsolatos szakirodalmi álláspontokat.

2.3. Az Sztj. 7. §-a szerint „szerzői jogi védelemben részesül a gyűjtemény, ha tartalmának összeválogatása, elrendezése vagy szerkesztése egyéni, eredeti jellegű (gyűjteményes mű). A védelem a gyűjteményes művet megilleti akkor is, ha annak részei, tartalmi elemei nem részesülnek, illetve nem részesülhetnek szerzői jogi védelemben.” Az Sztj. 61. § (1) bekezdés értelmében „szerzői jogi védelemben részesül a gyűjteményes műnek (7. §) minősülő adatbázis”.

2.4. A nemzetközi szerződések szintjén a gyűjtemények (angolul „collections”, franciául: „recueils”) védelme a Berni Unió Szerződés 1908-as berlini felülvizsgálata során került rendezésre,¹ jelenlegi szövegét [2. cikk (5) bekezdés] az 1967-es brüsszeli felülvizsgálat során nyerte el.² A BUE iránymutató kommentárjai felhívják a figyelmet arra, hogy a gyűjtemények esetén az eredetiség másként értelmezendő, mint más jellegű műveknél, hiszen a gyűjtemények az eredeti műveket (ha ilyenek egyáltalán szerepelnek a gyűjteményben) változtatlanul hagyják.

2.5. A BUE hivatkozott rendelkezése a hivatalos angol nyelven így szól:

„2. § (5) *Collections of literary or artistic works such as encyclopaedias and anthologies which, by reason of the selection and arrangement of their contents, constitute intellectual creations shall be protected as such, without prejudice to the copyright in each of the works forming part of such collections.*” (Kiemelés az eljáró tanácstól.) Az iránymutató kommentár³ ugyanakkor felhívják a figyelmet, hogy az összeválogatás („selection”) és az elrendezés („arrangement”) feltétel nem konjunktív, vagyis a védelemhez elegendő, ha a gyűjtemény-

¹ *Ficsor Mihály*: Guide to the Copyright and related rights treaties administered by WIPO and glossary of copyright and related rights terms. WIPO, Genf, 2003, p. 30.

² Az irodalmi és a művészeti művek védelméről szóló 1886. szeptember 9-i Berni Egyezmény. A BUE 1971. július 24-én, Párizsban felülvizsgált szövegét Magyarországon kihirdette az 1975. évi 4. törvényerejű rendelet.

³ *Ficsor*: i. m. (1), p. 31; *Sam Ricketson, Jane C. Ginsburg*: International Copyright and Neighbouring Rights. Oxford University Press, 2006, p. 489.

nek összeválogatása és/vagy elrendezése eredeti jellegű.⁴ A Ricketson – Ginsburg szerzőpáros kommentárjában rögzíti,⁵ hogy az „összeválogatás” fordulat minden olyan tevékenységet lefed, amelynek során adott mű, illetve részlet gyűjteménybe foglalásáról a szerkesztő egyedi döntést hoz. Az „elrendezés” azt a folyamatot mutatja, amelynek során a szerkesztő a gyűjtemény elővezetéséről gondoskodik, például tematikus vagy bármely egyéb szempontok szerint. Az elrendezést az is befolyásolja, hogy a gyűjteményt milyen célból kívánják felhasználni.

2.6. A Kereskedelmi Világszervezet keretén belül 1994-ben létrehozott, a szellemi tulajdon kereskedelmével összefüggő kérdéseit szabályozó egyezmény (TRIPS) és a Szellemi Tulajdon Világszervezete 1996-os Szerzői Jogi Szerződése (WCT) némileg más kontextusban, de a védelem feltételeit tekintve a BUE szabályozásával egyező módon rögzíti a gyűjteményekre vonatkozó szabályokat.⁶ Miként arra az egyik iránymutató kommentár felhívja a figyelmet, a gyűjteményben eltárolt adatok elrendezése közül csak azok eredményezik a gyűjtemény szerzői jogi védelmét, amelyek egyediek abban az értelemben, hogy meghaladják a nyilvánvaló vagy a feladat által megkövetelt szükséges rendezettséget. Elektronikus környezetben az „elrendezés” vizsgálata során nyilvánvalóan nem az egyes adatok fizikai helyének meghatározását kell figyelembe venni, mivel azt elsősorban technikai szükségességek határozzák meg, hanem a hozzáférési, hivatkozási rendszer (pl. indexelési rendszer) vizsgálata körében kell értékelni az alkotómunkát.⁷

2.7. Az adatbázisok jogi védelméről szóló 96/9/EK irányelv 2. §-a a TRIPS-megállapodás szövegéhez nagyon hasonló módon, következőképp logikailag a BUE 2. cikk (5) bekezdésével azonos módon szabályozza a gyűjtemények védelmét. Ahogyan az egyik iránymutató kommentár felhívja a figyelmet, az elrendezettség az adatmodell kapcsán is vizsgálható.⁸ E körben azonban kiemelendő, hogy az adatbázis-irányelv hatálya nem terjed ki „az elektronikus eszközökkel hozzáférhető adatbázisok előállításához, illetve működtetéséhez felhasznált számítógépi programokra”.⁹

⁴ A BUE átültetését elvégző 1975. évi 4. tvr. – a fenti értelmezésnek megfelelően – az alábbi szöveget tartalmazza: „Irodalmi vagy művészeti műveknek az anyag kiválasztása vagy elrendezése folytán szellemi alkotásnak minősülő gyűjteményei, mint például enciklopédiák és antológiák, a gyűjtemény részét alkotó egyes művek szerzőit megillető jogok sérelme nélkül e jellegüknél fogva részesülnek védelemben.”

⁵ Ricketson, Ginsburg: i. m (3), p. 488.

⁶ Ficsor Mihály: The Law of Copyright and the Internet – The 1996 WIPO Treaties, their interpretation and implementation. Oxford University Press, Oxford, 2002, p. 479–483.

⁷ Jörg Reinbothe, Silke von Lewinski: The WIPO Treaties on Copyright – A commentary on the WCT, the WPPT, and the BTAP. Oxford University Press, Oxford, 2015, p. 101.

⁸ Michael Walter, Silke von Lewinski: European Copyright Law – A commentary. Oxford University Press, Oxford, 2010, p. 706.

⁹ Adatbázis-irányelv 1. § (3) bekezdése.

2.8. A Szerzői Jogi Szakértő Testület (SZJSZT) az 38/2006. számú ügyben behatóan foglalkozott a gyűjteményes művek védelmével. A hivatkozott szakvélemény az alábbiakat tartalmazza:

„Az összeválogatás alkalmazott elve elsősorban akkor tekinthető egyéninek, eredetinek, ha a gyűjtemény valóban válogatás eredményeként született meg, vagyis egy műveket, adatokat tartalmazó nagyobb halmazból a szerkesztő valamilyen egyéni, eredeti szempont alapján válogatja össze gyűjteménye egyes elemeit. Ez alapján az összeválogatás nem rendelkezik egyéni, eredeti jelleggel, ha az valamennyi, bizonyos tulajdonsággal rendelkező elemet (művet, adatot) tartalmazza (például a valamennyi budapesti telefon-előfizető adatai). Ugyancsak nem tekinthető összeválogatásnak a „gyűjtemény”, ha az csupán egy, vagy az összes elem számához képest elenyésző számú tételt tartalmaz.

Az elrendezés elsősorban akkor tekinthető egyéninek, eredetinek, ha az meghaladja a nyilvánvaló sorrendbe illeszthető tulajdonságok alapján (például kezdőbetű, súly, hossz) történő automatikus rendezést.”

A hivatkozott SZJSZT-38/2006. számú ügyben az eljáró tanács a gyűjteményes mű szerzői jogi oltalmát részben arra tekintettel állapította meg, hogy az adatokat a konkrét ügy felperese egyedi színkódolási technikával látta el, ez pedig az adatok egyedi elrendezettségként volt azonosítható.

2.9. Az SZJSZT-23/2008 számú ügyben az eljáró tanács egy vendéglátóipari egységeket nyilvántartó adatbázis kapcsán az adatok egyéni elrendezettségét nem látta megállapíthatónak, mivel *„a felperesi adatbázis az összegyűjtött elemeket azok nyilvánvaló tulajdonságai (cím, kategória, árszint) szerint rendezte el és jelenítette meg, amely elrendezés megegyezik a hasonló tematikájú adatbázisok általánosan alkalmazott elrendezési módjával”.*

2.10. Az SZJSZT-31/2008 számú ügyben az eljáró tanács egy használatúto-hirdetési portál vizsgálata során azt állapította meg, hogy a *„hasznaltauto.hu honlapon közzétett gépjármű-adásvételi hirdetéseket, továbbá gépjármű-kereskedelemmel összefüggő szolgáltatásokat, tájékoztatókat, hivatkozásokat és reklámokat összességében vizsgálva megállapítható, hogy ezen tartalmi elemek összeválogatása kizárólag tematikai szempontok alapján, elrendezésük, illetve szerkesztésük pedig kizárólag funkcionális-logikai szempontok alapján történt. Az eljáró tanács álláspontja szerint a gépjármű-adásvételi hirdetéseknek, mint tematikának, illetve a honlapon ehhez kapcsolódóan közzétett, a gépjármű-kereskedelemmel szoros funkcionális-logikai összefüggésben álló szolgáltatások, tájékoztatók, hivatkozások és reklámok gyűjteménybe foglalásának nincs egyéni, eredeti jellege.”*

2.11. Az SZJSZT-12/2010 számú ügyben az eljáró tanács egy elektronikus szótár gyűjteményes műként való védelmének vizsgálata során azt állapította meg, hogy *„az elektronikus szótár működésének (ideértve különösen a szoftver működésének, az adatbázisban történő lekérdezések módjának) egyedisége, eredetisége a gyűjteményes műként való védelem szempontjából kevésbé releváns kérdés”.*

2.12. Az SZJSZT-16/2010 számú ügyében az eljáró tanács az adatok elrendezettségében nem látta megállapíthatónak az egyéni jelleget, mivel a konkrét ügyben *„az adatbázis összeállításakor az elemek elrendezése során továbbá az általánosan elfogadott, illetve alkalmazott módot alkalmazta, egyebek mellett azért, mivel az adatbázisnak együtt kell működnie a GPS-geográfiai adatok által alkalmazott navigációs szoftverekkel”.*

2.13. Az Sztj. 7. § (2) bekezdése szerint a szerzői jogi oltalom a gyűjteményes műnek minősülő adatbázis megalkotóját (szerkesztőt) a gyűjtemény egésze tekintetében illeti meg. A szerkesztő a gyűjteményes műnek minősülő adatbázisba felvett egyes elemek feletti szerzői jogokkal azonban akkor sem rendelkezik, ha az említett elemek egyébként szerzői jogi oltalom alatt állnának.

3. A bíróság által feltett 1. kérdéstről

3.1. Az eljáró tanács megvizsgálta a felperes által a 193. számú beadvány 2.1. pontjában megjelölt szoftvermodulokról rendelkezésre álló adatokat. A vizsgálatot nagyon jelentősen korlátozta, hogy a kirendelésben nem volt egyértelműen megjelölve, hogy melyik modult melyik forrás alapján kell megítélni, azon belül pedig mely modul mely fájlal (fájlokkal) azonosítható. Az eljáró tanács megállapítja, hogy az érdemi vizsgálathoz az eljáró tanács részére végső soron nem állt rendelkezésre az alperesi és felperesi forráskódok összevethető változata, így a forráskódok elemzése és összehasonlítása historikusan nem volt lehetséges, ebből fakadóan az eljáró tanács a megkereső bíróság kérdéseire csak részlegesen tudott választ adni. Az eljáró tanács tájékoztatja a bíróságot, hogy önmagában a forráskód egyetlen változata (például az utolsó fellelhető alperesi vagy felperesi verzió) alapján nem állapítható meg, hogy azokat ki, mikor, hogyan módosította. Ilyen megállapításokhoz a forráskódok egy-egy azonos időállapotban létező példányát lenne szükséges megvizsgálni úgy, hogy ugyanabból az időpillanattól a másik szoftver forráskódja is rendelkezésre áll.

3.2. Az eljáró tanács rögzíti azt is, hogy számára a megkeresésben megjelölt modulok forráskódjai, illetve a rendelkezésre álló forráskódok időállapotai nem voltak egyértelműen azonosíthatóak. A modulok – közvetetten és korlátozottan – csak úgy voltak azonosíthatók, hogy a felperesi 193. számú beadványban megjelölt szoftvermodulok közül néhány tételiesen is megfeleltethető a felek között 2005. december 30. napján kötött szerződés elválaszt-

hatatlan részét képező „Ajánlat” elnevezésű iratban meghatározott moduloknak. E körbe tartozik az alperesi rendszer, a VIBER SWIFT modul (az ajánlat megfogalmazása szerint: VIBER Swift), az U-GIRO interfész kialakítása modul [az ajánlat megfogalmazása szerint: U-GIRO (SCFM)]. Az ajánlat az egyes elvégzendő feladatoknak csak rövid leírását tartalmazza, azonban ezek alapján is világos, hogy az alpprogramnak jelentős kiegészítését tartalmazó feladatokat rendelt meg a negyedrendű alperes a felperestől. Az eljáró tanács jelzi azt is, hogy a „VIBER-SWIFT” feladat ajánlatban szereplő leírása kifejezetten modulként hivatkozza meg az objektumot. Az eljáró tanács szakvéleményében abból a *feltevésből* indul ki, hogy az egyes modulok az ajánlatnak megfelelően készültek el, illetve, hogy a beazonosított modulok önállóan nem, csak az alpprogrammal együttesen használhatóak fel, de ezeket tényként megállapítani a jelent pont első mondatában, valamint a 4. és az 5. kérdésnél jelzett adathiány miatt nem tudta.

3.3. A fentiek mellett az eljáró tanács a rendelkezésére álló adatok – így elsősorban a szoftver felépítésére, szerkezetére vonatkozó és a DVD-n megtalálható dokumentáció – alapján alappal valószínűsíti, hogy a számlavezető rendszer önálló szerzői jogi oltalmat élvező számítógépi programalkotásnak minősül. Az eljáró tanács a fentiek alapján – így elsősorban a modulról rendelkezésre álló dokumentumok, illetve forráskódverzió alapján – azt is alappal valószínűsíti, hogy a számlavezető rendszerhez készített, a kirendelésben megjelölt és beazonosítható modulok a számlavezető program olyan továbbfejlesztéseinek minősülnek, amelyek alapján a továbbfejlesztő szerzői jogi oltalomra jogosult.

3.4. A továbbfejlesztőt – a 3.2. pont szerinti feltevések figyelembevételére alapján – megillető szerzői jogi oltalom az eljáró tanács megítélése szerint nem önállóan, hanem együttesen illeti meg továbbfejlesztőt és az alpprogram szerzői jogi jogosultját. Az Sztj. 5. § (1) bekezdése szerint ha több szerző közös műve nem használható fel önállóan, úgy a szerzői jog együttesen és – kétség esetén – egyenlő arányban illeti meg a szerzőtársakat. A konkrét ügyben a folyószámlavezető program (amely a továbbfejlesztés alapjául szolgált) a modulok nélkül – a funkcionalitás csökkentésével, de – önállóan is felhasználható, azonban az egyes modulok az alpprogram nélkül önállóan nem használhatóak fel. Az önálló felhasználhatóság hiányában a továbbfejlesztett, modulokkal bővített számlavezető programra, mint közös műre, a továbbfejlesztőt és az alpprogram szerzői jogi jogosultját együttes szerzői jog illeti meg. Az eljáró tanács a közös művön fennálló szerzőségi arányokat az 1., 4. és 5. kérdésnél jelzett adathiány miatt nem tudta megállapítani.

3.5. Az eseti karbantartások szerzői jogi vizsgálata a forráskódok megfelelő időállapotának összehasonlító elemzése nélkül nem lehetséges az eljáró tanács számára. Az iparági gyakorlat alapján az eljáró tanács rögzíti, hogy a karbantartások (pl. listaelemek egyszerű bővítése vagy

módosítása, a rendszerben használt valamely változó módosítása, egyszerű szövegek átírása) jellemzően nem eredményezi még származékos szerzői jogi oltalom keletkezését sem.

4. A bíróság által feltett 2. kérdésről

4.1. Az eljáró tanács a rendelkezésére álló adatok (így elsősorban DVD-könyvtár, 2008–2014 közötti időállapotokra) alapján nem tudta egyértelműen megállapítani, hogy az alperesi rendszer beépült-e a felperes állítása szerint továbbfejlesztett egységes számlavezető rendszerbe.

4.2. Az eljáró tanács hivatkozik arra, hogy az F. L. I. 2017. május 5. napján kelt, 185. sorszámon nyilvántartott igazságügyi szakértői véleményében megállapítottak szerint a forráskód hivatkozásokat, részeket tartalmaz az rt. „Folyószámlavezető, előirányzat, nyilvántartási, levelező rendszer”-ére. A rendelkezésre álló adatok alapján abban az eljáró tanács nem tud állást foglalni, hogy egy rövid (és nem is túl bonyolult) rész többszörözéséről vagy esetleg nagyobb terjedelmű átvételről és annak átdolgozásáról van szó.

4.3. Az eljáró tanács álláspontja szerint az rt. folyószámlakezelő rendszerére való hivatkozás (annak részeként való feltüntetés) a beépülés tényét erősíti.

4.4. Az eljáró tanács a fentiek mellett elméleti jelleggel rögzíti, hogy amennyiben az alperesi rendszer beépülése egyértelműen megállapítható lenne, az szerzői jogi értelemben átdolgozást eredményezne. A „beépülés” fordulatot ezen a helyen az eljáró tanács abban az értelemben használja, hogy annak eredményeként az alaprogram olyan módon egészül ki új funkcionalitással, hogy a bővülést eredményező kódrészletek önálló – alaprogramtól független – futtatása nem biztosított. A hétköznapi életben tömegesen használt felhasználói programok (például internetböngészők) jogosultjai gyakran biztosítják külső fejlesztők számára a beépülő modulok készítésének lehetőségét, mivel ezen a módon a felhasználók (pl. az internetezők) számára saját költségeiket nem növelve tudnak sajátos funkciókat biztosítani. E megoldások általános jellemzője, hogy többnyire a beépülő modul önálló futása nem biztosított, a beépülés pedig általában a futó kód módosítását eredményezi, ebből következően az az alaprogram jogosultjának engedélyéhez kötött. E körben azonban szükséges megemlíteni, hogy a számítógépi programok módosítására az Sztj. 59. §-a bizonyos körben a jogosult engedélye nélkül is lehetőséget biztosít.

5. A bíróság által feltett 3. kérdésről

5.1. Az eljáró tanács rögzíti, hogy felperes és a negyedrendű alperes által 2005. december 21. napján kötött szerződésben a felek az Sztj. 59. § (1) bekezdése szerinti „eltérő megállapodást” kötöttek. A szerződés alapján a felperes engedélyezési joga megmaradt a szoftver bármilyen, szerzői jogi értelemben releváns átdolgozása (ideértve a szoftver más nyelvre történő fordítását és feldolgozását) vonatkozásában, e tekintetben jogátruházásra nem került sor.

5.2. Mivel az Sztj. a szerző kizárólagos engedélyezési jogai köréből csak ellenkező kikötés hiányában vonja ki a szoftver módosítását megvalósító felhasználást, felek pedig e körben eltérő megállapodást kötöttek egymással, így e cselekmény jogszerű elvégzésére a negyedrendű alperes kizárólag felperes előzetes engedélyével volt jogosult.

5.3. Az előzőekből következően az eljáró tanács álláspontja szerint a felperes engedélye hiányában nem lehet a felperesi program olyan módosításáról beszélni, amely az Sztj. 59. § (1) bekezdése alapján jogszerű lett volna.

5.4 A program szerzői jogi relevanciával nem rendelkező módosítása, ideértve pl. a programban alkalmazott, de a jogszabályokból következő egyes paraméterek módosítását, az eljáró tanács álláspontja szerint ugyanakkor továbbra is elvégezhető volt jogszerűen a felperes előzetes engedélye nélkül.

6. A bíróság által feltett 4. kérdésről

6.1. Az eljáró tanács számára nem volt megállapítható, hogy az alperesek, illetve az alperesek munkatársai milyen mértékben vettek részt az elvégzendő feladatok specifikációjában.

6.2. Az eljáró tanács rögzíti, hogy az Sztj. 1. § (2) bekezdés c) pontja – a szoftverirányelv szabályozásával párhuzamosan – nemcsak a szoftverek, hanem azok előkészítő jellegű dokumentációja számára is szerzői jogi oltalmat biztosít. A dokumentáció akkor minősül a szoftver előkészítő jellegű leírásának, ha abból egyenesen következik a később megvalósított szoftver, más szóval, ha az a fejlesztés során megoldandó feladatokat (feladatspecifikáció) és azok mélyen részletezett megvalósítási módját is tartalmazza. Az eljáró tanács jelzi, hogy azon dokumentumok elkészítése is komoly felkészültséget, nagy szakmai tudást igényel, amelyek a megvalósítandó feladatot ennél szűkebben, általánosabb jelleggel határozzák csupán meg, ezek ugyanakkor szoftverként nem, legfeljebb – az általános védelmi feltételeknek való megfelelés esetében – szakirodalmi műként állhatnak védelem alatt.

6.3. Az eljáró tanács számára átadott iratok között olyan, az alperesek által készített dokumentum nem volt azonosítható, amely megfelelne a szoftver előkészítő jellegű dokumentumára vonatkozó elvárásoknak.

7. A bíróság által feltett 5. kérdésről

7.1. Az eljáró tanács a feltett kérdésre választ nem tud adni, az érdemi vizsgálathoz az eljáró tanács részére ugyanis nem állt rendelkezésre az alperesi és felperesi forráskódok összevethető változata, így a forráskódok elemzése és összehasonlítása historikusan nem volt lehetséges.

8. A bíróság által feltett 6. kérdésről

8.1. Az eljáró tanács eljárására vonatkozó 156/1999. (XI.3.) Korm. rend. 8. §-a alapján az eljáró tanács helyszíni szemlét nem tarthat. A kirendelő bíróság a szakértő feladatát akként határozta meg, hogy a forráskódot az *alperes környezetében* implementálva vesse össze az alperes által bemutatott és megfelelő klienssel kiegészített működő szoftverpéldánnyal. A szoftvernek az alperes által biztosított infrastruktúráján történő megfigyelése nem valósítható meg szemle nélkül, ezen eljárási cselekmény elvégzésére azonban az eljáró tanács nem jogosult.

Dr. Tomori Pál, a tanács elnöke
Dr. Békés Gergely, a tanács előadó tagja
Dr. Somkutas Péter, a tanács szavazó tagja